

Jilmi

Karoliina
Niskanen

Jilki

Karoliina
Niskanen

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi

Copyright © Karoliina Niskanen 2020

ISBN 978-952-279-806-0

Taitto: Jukka Iivarinen / Vitale
Painopaikka: ScandBook, Liettua 2020

Linnunpoika

*Laulan mustarastaana ikkunasasi alla,
yö mustana vastassa taivaalla:
Ota pois nämä raskaat siivet ja korjaa ne,
avaa nämä silmät ja korvat, saat soimaan ne*

KUN VIIMEKSI NÄIN HÄNET, muistan hämmästyneeni, kuinka pitkäksi hän olikaan kasvanut, oranssi tyyhtötukka hipoi jo katonrajaan. Olin tullut vierailulle hänen luokseen, ja hän lämmitti mikropizzaa, jonka söimme puoliksi sohvalla. Jälkiruuaksi hän oli leiponut kauralastuja, jotka olivat palaneet uunissa mustiksi rasvakasoiksi. Hänellä oli päällään kulahtanut nahkatakki ja kaulassa kirjava solmio.

”Ihan sua varten pukeuduin”, hän sanoi.

Minua nauratti.

Ennen lähtöäni halasimme eteisessä, ja tunsin nuuskapurkin pullottavan hänen taskussaan. Panin myös merkille, että hän oli oppinut halaamaan, osasi jäädä lähelle ja puristaa, ei vetäytynyt äkisti pois.

”Sulla oli jotain asiaa, kun viimeksi soitit”, sanoin. ”Olisitko halunnut vielä puhua jostain?”

Hän kuiskasi: ”Inkeri, kaikki on jees, älä sä musta huoli.” Sitteen hän taputti minua olkapäälle, sulki oven ja katosi elämästäni.

Siitä on nyt tasan viisi vuotta. Se on yksi neljäsosa hänen elämästään, minun veljeni elämästä. Tilhistä on kasvanut aikuinen, enkä minä tunne häntä enää. En ymmärrä, minne hän on mennyt.

Tänään taivas on ollut juuri sopivan harmaa ja lokkien loputon kirkkuna on täyttänyt ajatukseni. Päivällä kävelin ympäri kaupunkia ja ajelehdin ruuhkan keskellä vailla päämäärää. Kävin ostoskeskuksessa kahvilla, istuin ketjuravintolan pöydässä monta tuntia ja katselin omaa peilikuvaani näyteikkunan heijastuksesta. Näytin vähän sinulta, et hymyilyt.

Illalla päätin kirjoittaa sinulle. Olet ainoa, joka enää voi auttaa. Luuletko, että Tilhi ajattelee minua koskaan? Minä ajattelen häntä usein. Ajattelen häntä joka päivä.

Mietin pitkään, uskaltaisinko ottaa sinuun yhteyttä. En oikein tiedä, mistä kirjeeni aloittaisin. Ehkä voin kertoa ensimmäiseksi sen, että olen saanut vauvan, synnytin sen kolme kuukautta sitten. Nyt se nukkuu pehmoiseen peittoonsa kapaloituna, säpsähtelee suloisesti ja tuhisee. Se näkee unia kotipesästään ja oman emonsa sylistä.

Minä olen se emo.

En tajua sitä vieläkään, vaikka samalla tunnenkin olevani maailman vahvin nainen, joka kykenee mihin vain. Jopa olemaan äiti.

Havahdun, kun parvekkeen kaiteella raakkuu varis. Se katsoo minua ivallisesti ja lentää pois.

Minä olen Inkeri Suominen, ja nyt minä kerron sinulle tarinan pikkuveljestäni, Tilhistä.

Jos kirjoitan kaikki muistot eläviksi, ehkä hän lentää takaisin luokseni, ja saamme olla yhdessä jälleen. Jos minä kerron kaiken sinulle ja sinä kerrot kaiken minulle, löydämme hänet varmasti. Sinun on autettava minua.

Tilhin on palattava takaisin.

TILHI TULI OSAKSI PERHEEMME ELÄMÄÄ, kun se oli vasta heiveröinen ja hauras, vähän omituinen seitsenvuotias linnunpoikainen, jolla oli oranssi irokeesi ja luiset siivet. Sen liekehtivät silmät huusivat: täältä jumalauta tullaan! Vaikka Tilhin sisällä rämisi lujaa, oli se meillä asuessaan kuitenkin näkymätön ja hiljainen poika, kuin mykkä aave. Tilhi ei aluksi puhunut mitään, ainakaan muille kuin minulle. Niin minä sen muistan.

Minä ja Tilhi, sisko ja veli.

Ihminen ja lintu.

Me kaksi ei olla samaa lajia, mutta sanon häntä silti pikkuveljeksi.

Ensin minua hävetti käyttää sitä sanaa. Olin vihainen, että minut pakotettiin kutsumaan veljeksi lintua, joka tuntui vieraalta eikä puhunut mitään. Pakotettiin rakastamaan tuntematonta hyypiötä, jolla oli rumat vaatteet ja omituinen katse. Tilhi vain tupsahti meille tyhjältä, eikä minulta edes kysytty, halusinko vielä yhden sisaruksen. En halunnut.

”Miksi juuri meille? Mulla on jo yksi pikkuveli liikaa.”

”Kaksi pikkuveljeä menee siinä missä yksikin, nyt suu suppuun ja hymy huulille”, äiti ilmoitti perhepalaverissa.

Äiti halusi, että meidän perheessämme puhuttaisiin avoimesti, ja siksi hän oli alkanut järjestää perhepalavereja. Palavereissa äiti oli se, joka puhui, ja isä toisteli vieressä: ”Jees jees, juurikin näin että”. Iiro nuokkui pöydän ääressä silmät ummessa ja minä lasikin kuukausia täysi-ikäisyyteeni. Niitä oli vielä monta, ainakin kuusikymmentä.

Asia oli siis päätetty, Tilhi muuttaisi meille. Äiti sai tahtonsa läpi. ”Näin toimii perhedemokratia, kokous suljettu”, hän hymyili.

Irossa oli aika paljon kestämistä, enkä minä mitenkään ymmärtänyt, miksi se lintukin piti raahata meille asti asumaan. Koko Suomi olisi ollut täynnä iloisempia perheitä. Perheitä, joissa nauretaan ja lauletaan, rakennellaan talveksi lintulautoja pihapuihin ja ihastellaan niitä sitten ikkunoista, jotka on maalattu täyteen tonttuja, lumihiutaleita ja muuta rattoisaa. Odotellaan, tuleeko lintu-pintu syömään siemenet. Maistuuko punatulkku-mulkulle jyväset tai muruset. Voi meidän muruset, kauniisti kilisee kulkuset. Elämä on kivaa siis, lapset nyt pihal siit, isi saa piparii.

Meidän naapurustomme kuhisi perheitä, joissa katsellaan iltaisin televisiosta ajankohtaisia paneelikeskusteluohjelmia ja mutustellaan samalla lämpimiä voileipiä sohvalla, johon kaikki mahtuvat istumaan. Hierotaan väsyneitä jalkoja. Silitellään puh-taita hiuksia. Ja voileivät varisevat, mutta se ei haittaa. Sitä sat-tuu, ei ole niin nuukaa, siivotaan huomenna sitten. Hyvää yötä, kullannuput.

Meillä oli hiljaista ja käytävillä kaikui. Oli liikaa tilaa, liikaa huoneita, liikaa puhelimia ja liikaa kuiskauksia. Ja silti niin tut-tua ja turvallista, omaa ja opittua. Olihan se minun lapsuuden-kotini. Vieraatkin aina kehuivat, että meillä oli kotoisaa ja siistiä. Ei koskaan sotkua, aina yhtä lämmin tunnelma. Meillä Suomisilla.

Äiti kertoi, että Tilhi oli viettänyt koko varhaislapsuutensa aivan toisella puolen Suomea, pienessä ja harmaassa kylässä ni-meltä Lintukoto. Sen elo hiljaisella hiekkalaatikolla oli ollut vä-ritöntä ja arkipäiväistä, kunnes eräänä talvisena iltana emo vain unohtui jonnekin syömään käyneitä pihlajanmarjoja eikä tullut enää takaisin kotiin. Tilhi oli hortoillut itsekseen Lintukodon metsissä muutaman päivän ajan, kunnes kaupungin eläinsuojelija löysi sen pusikosta ja otti talteen. Sitten se siirrettiin kiireelli-sellä päätöksellä meille, ainoalle sukulaisperheelleen. Meidän hyvässä kodissa oli tilaa vielä yhdelle.

"Se on ihan metsäläinen", äiti sanoi, "ei ole tottunut suureen kaupunkiin. Matka on pitkä, ajo väsyttävä. Antakaa sille aikaa."

Tilhin tuloa edeltävänä yönä kuuntelin salaa, kun äiti ja isä su-pattelivat keittiön hämärässä:

"Onko tämä nyt hyvä idea? Jaksatko sinä olla kolmen lapsen isä?"

"Nehän sanoo, että se on kiltti poika, kaikki sujuu aivan nou-probleemos."

"Hyviä ihmisiähän me ollaan."

"Niin. Hyvin tämä menee."

"Minä olen hyvä ihminen."

"Haluatko sinä sen nyt ihan varkkuvarmasti tänne?"

"Ehdottomasti en. Haluan. Minä haluan olla hyvä ihminen."

"Kultarakas hunajapupu. Näytät kauniilta. Onko sinulla uusi mekko? Haluatko sinä minua?"

"Uusi hajuvesi."

"Annahan kun nuuhkin sitä."

"Kyllä minä osaan siitä pojasta huolehtia. Miksen osaisi?"

"Taidan olla uudestaan rakastunut."

"Kyllä tässä hyvässä ja kauniissa perheessä on tilaa vielä yh-delle, eikö?"

"Kyllä kulta. Me olemme upea perhe. Kolme lasta ja hienot vanhemmat. Sinä olet hyvä äiti. Sinä olet ihana. Tuoksuupa hy-välle, anna kun tulen vielä lähemmäs."

"Olenko?"

"Maailman paras."

"Sano että minä olen paras äiti."

"Sinä olet paras äiti meidän lapsille. Ja kaikille lapsille."

"Hyvä."

"Saanko nyt nuuhkia?"

"Minä olen hyvä äiti."

"Selvä sitten. Ei sitten."

”Minä pystyn tähän.”

”Ehkä minä sitten menenkin vielä työhuoneeseen. Vai?”

”Hyvää yötä.”

”Oukkelis. Yötä yötä.”

Sitten äiti poistui äidin huoneeseen ja isä työhuoneeseen. Minäkin hiivin nukkumaan, mutten saanut unta. Kuulin sydämeni sykkeen kaikuvan ruusutapettiseinillä.

Huomenna se tulisi – Tilhi. Jossain raakkui varis.

Äiti ja isä olivat jo jonkin aikaa vaikuttaneet onnellisilta ja perheemme taas kokonaiselta. Vietimme yhteisiä koti-iltoja, ruokapöydässä suunniteltiin risteilymatkoja ja luontoretkeä, saunassa naurettiin isän typerille vitseille.

”Mitä yhteistä on oravalla ja pianolla? Molemmat osaa kiivettä puuhun paitsi piano.”

Öisin alakerrasta kantautui tuttu ja turvallinen kuorsaus, eikä aamulla tarvinnut herätä tyhjään taloon. Miksi minulla silti oli samanlainen olo kuin aina ennen ukkosmyrskyä?

Pian tapahtuu.

On hiljaista eikä mikään liukahda, kunnes yhtäkkiä taivas repeää ja hirmumyrsky pyyhkii mukanaan kaiken, puut juuri-neen ja talot rakenteineen.

Suuri ja tumma pilvi leijaili kotimme yllä hiljaa odottaen. Pelko läähätti niskaan. Varjo odotti nurkan takana.

TÄMÄ ON IHAN TAVALLINEN SYYSPÄIVÄ, torstai. Meidän ihan tavallinen, nelihenkinen perheemme seisoo eteisaulassa odottamassa. Parkettilattia kiiltää, ja jokainen on pukeutunut parasta päälleen.

Tänään Tilhi tuodaan meille asumaan.

Noora on juuri lähtenyt ja jättänyt mennessään Tolun taivaallisen tuoksun. Noora on kaksikymppinen työharjoittelija isän firmasta. Hänellä on tiukka poninhäntä, kireät, mustat farkut, luomunväriset silmälasit ja hersyvä nauru, jota vihaan. Noora käy meillä torstaisin ansaitsemassa taskurahaa viikonloppuja varten.

"Otahan siitä pikkasen ekstraa, Noora, kun olet niin näppärä. Opiskelijana sitä tarvii. Nägyy töissä huomenna, high five ja yläfemmat!"

Noora on isää päätä pidempi ja kaunis kuin mallinukke. Hän opiskelee kauppatieteitä ja on kuulemma ikäisekseen poikkeuksellisen älykäs. Äiti saa Noorasta migreenin, mutta hän saa migreenin myös siivoamisesta. Pahin migreeni äidille tulee sotkusta, joten parhaaksi kaikille on, että Noora käy kerran viikossa.

Tavallinen torstai siis. Kahvinkeitin porisee keittiössä ja prinsessakakku sulaa pöydällä. Kynttilät tuikkivat olohuoneessa, ja perhepotretit on nostettu hyllyjen päälle hymyilemään. Isä, äiti, Iiro ja minä. Isän käsi lepää äidin vyötäröllä, ja äidin kasvoilla roikkuu punaiseksi maalattu, kipeää tekevä hymy. Iiro mussuttaa vihreää purkkapalloa, minulla jyllää vatsassa hermostunut aalto. Seisomme rivissä ja meitä jännittää.

Isän puhelin alkaa soida.

”Hellou? Jeess jees, Suominen spiikkii.”

Isä myy kiinteistöjä Dubaissa. Hän matkustelee paljon ja tuo tuliaisiksi merkkivaatteita tai uusimpia puhelinmalleja. Isällä on suuret, neliönmuotoiset silmälasit ja kaulassa silkkinen, kirjava kravatti. Hänen mahansa pullottaa. Puhelin värisee rintataskussa tauotta, ja käsi nykii sitä kohti. Isä kuulostaa puhelimeen puhuessaan vähän rallikuskilta, jopa minä puhun parempaa englantia ja keksin hauskeempia vitsejä. Aina kun isä höpöttelee muka luontevasti luurilleen, minusta tuntuu, että koko kapula muuttuu myötähäpeästä tulipunaiseksi, ja varmasti myös langan toisessa päässä oleva miljonäärišeikki.

”Jeesjees. Ai äm in a midöl of a fämili ting rait nau. Vii vill sii tummorrou in Dubai. Mani häs tu gou tu the pokets, bisnes is in fleims, fifti siksti ha ha.”

Isä on kuin karhu, iso ja lämmin mutta aina poissa näkyvistä. Minä olen isän tyttö.

Äiti huokaisee: ”Milloin se lintu tulee, laiva lähtee ja taksi odottaa, tulisi nyt herrajumala, kahvitkin on keitetty ja kakku sulaa, ehtisi uusi äiti sen nähdä ennen töihin lähtöä.

Äiti on risteilyemäntä, joka seilaa Itämerellä. Hän huokailee paljon ja puhuu sillä lailla hassusti sisäänpäin hengittäen, hänellä on aina punaista huulipunaa, ja hän tuoksuu tax-freeelle. Vaaleat hiukset ja huippumallin vartalo, kulmikas pää täynnä salaisuuksia.

Äidin matkalaukku on reissuvalmiina eteisen lattialla, odottaa siinä töihin lähtöä. Matkalaukulla on naama. Se virnuilee pelottavaa hymyään, isosilmäistä irvistystä. Joskus öisin olen varma, että matkalaukku puhuu minulle. Se manailee ja kuiskaillee: ”Mene pois täältä, sinä et kuulu tänne. Häivy.”

Kun äiti seilaa Itämerellä, minä nukun salaa hänen sängyssään ja nuuhkin tyyntyä. Kuuntelen isän työhuoneesta kantautuvaa kuorsausta ja eteisessä tikittävää seinäkelloa.

”Fak!”

Iirolla on aina suussaansa ällöttävän vihreä purkka. Hän on maailmantuska harteillaan kulkeva kymmenvuotias niittivyö-sankari, joka ei voi elää ilman hevimusiiikkia ja tietokonepelejä. Hän on koukussa suolapähkinöihin ja imee salaa peukaloa.

"Fak juu ool! Mä en halua, että tänne tulee joku fakin lintu."

Minä taas olen tässä kohtaa tarinaa ihan tavallinen kaksitoista-vuotias tyttö. Harrastan viulunsoittoa, luen koko ajan, viihdyn yksin huoneessani, pukeudun säädyllisesti ja hymyilen silloin kun pitää, kiroilen vain vähän ja yritän kaikin tavoin olla vanhemmilleni mieliksi. Öisin makaan hiljaa sängyssä ja kuuntelen taloa, joka huokailee pimeässä. Se yrittää puhua, aivan kuin se pyytäisi minulta jotakin.

Riko hiljaisuus. Inkeri. Huuda!

H U U D A.

POKS.

Iiron purkkapallo rikkoo hiljaisuuden. Äidin korkokenkä alkaa naputtaa kiiltävää parkettia vasten, ja isän kiinalainen puhelin värisee rintataskussa. Me seisomme ja odotamme ja odotamme ja jännitämme. Olemme vastaanottokomitea, riviin aseteltu täydellinen perhe, onnellinen koti, johon on hyvä tulla asumaan.

"Millo se tulee? Pitäis päästä jo takasin koneelle." Iiro hypistelee niittivyötään.

"Niin. Milloinhan se sieltä oikein tulee?" Äiti on jo puoliksi ovesta ulkona.

"Fakin kello on jo jotain sataa vaille tuhat, fak."

"Kohta asiakkaatkin tulee, pitää sanoa tervetuloa ja olla iloinen, ei risteilyemäntä voi myöhästyä, laiva lähtee."

"Eiköhän se pian sieltä tule", isä sanoo ja kröhii kurkkuaan, "nou probleemos."

"Mä en haluaisi, että se tulee", minä kuiskaan.

"Kyllä haluat, kaikkihan me haluamme. Minun pitäisi vastata tähän puhelimeen. Šeikki taas soittelee, rahat ne taskussa poltteele."

"Millo se fakin lintu tulee, mä fakin ammun ne fakin tantat, fak voitteko vielä pliis peruu tän fakin homman tai mä ammun fakin kaikki."

"Kakku sulaa, kahvi jäähtyy ja hymy hyytyy. Laiva lähtee, potkut odottaa ja köyhyys kutsuu." Äiti suoristaa pitkää ja siroa selkäänsä. Äiti on kuin joutsen.

"Ei perkele, nyt on pakko vastata, olkaa hiljaa. Helou, Suominen spiiking."

"Mä en halua enempää pikkuveljiä."

"Minä en halua potkuja voi herranjumala."

"Mä en haluu fakin elää."

"Turpa kiinni nyt jees jees helou helou."

"Nyt joku tulee!"

Kuulemme auton äänen ja kiviä vasten rahisevat renkaat. Auto pysähtyy, ovi käy ja askeleet lähestyvät. Hiljaista puhetta, sitten ovikello:

PIM POM, PIM POM.

"Onkse se", Iiro kysyy ääni väristen. Peukalo livahtaa suuhun.

"Nyt se on se. Iiro, purkka pois ja peukalo pois. Iskä, lopeta puhelu ole hyvä. Inkeri, hymyile ja avaa ovi."

Tartun hikisellä kämmenelläni ovenkahvaan. Vedän syvään henkeä ja pakotan itseni sanomaan iloisesti tervetuloa, muuttumaan sekunnissa vielä yhden pojan isosiskoksi. Päästämään tunkeilijan sisään. En ole valmis, mutta avaan oven. Sisään tulvii raikkaan kirpeää ilmaa, ihanaa happea, joka rikkoo eteisen pahtuneen jännityksen.

Edessäni seisoo kaksi naista: toinen on nuori ja vaalea, isän sanoin melkoisen simpsakka neiti. Hänellä on hullunkiiltoa silmissä, virkaintoa puheessa ja malttamattomuutta hengityksessä. Simpsakan takana pönöttää pyylevämpi täti, jolla on harmaat kiharat, roikkuvat silmäpussit ja jumittunut katse. Ehkä vähän viiksiäkin, mutten kehtaa tuijottaa.

Simpsakka syöksyy vauhdilla ohitseni sisälle taloon. "Hurmaava koti!" hän huudahtaa.

Pyylevä kättelee minua väsyneellä makkarakäsioitteellaan. Minua puistattaa. "Päivää", hän sanoo, ja haistan tunkkaisen hengityksen.

Olohuoneessa Simpsakka alkaa kälättää, puheripulia vyöryy suusta ulos pitkän ajomatkan jälkeen. Pyylevä jää eteiseen ja huokaisee syvään. Kiinnitän huomiota leveään takapuoleen, vaikka ei saisi. Ei saa tuijottaa. Mutta minä tuijotan ja huomaan, että siellä piilossa takapuolen suojuissa tärisee miltei näkymätön hahmo.

Se on kalpea ja ilmeetön lintu, joka pitelee siivissään pientä matkalaukkaa. Haluaa kadota.

Se on minun tuleva pikkuveljeni.

Aika pysähtyy, ja talossa olemme vain minä ja Tilhi. Tilhi katsoo maahan ja minä Tilhiin. Meidät erottaa vain tädin valtava takapuoli ja kynnyks, joka näyttää yhtä korkealta kuin Kiinan muuri. Tiedän, että Tilhi ei kuulu kynnyksen tälle puolen.

Kunpa se kääntyisi nyt heti pois, peruuttaisi takaisin kadulle ja kaarteesta pitkälle yli mäkeen, mäkeä alas isolle tielle, tieltä kauas pois metsään ja sieltä kaarnalaivalla merta pitkin aina Lintukotoon saakka. Mene pois, sinä et kuulu tänne. Häivy.

"Kröhöm."

Pyylevä haluaa jo sisälle, haistaa kahvin ja kakun. Hän tarttuu Tilhiä pienestä siivestä ja täysin varoittamatta riuhtaisee tämän kynnyksen yli. Taika on kadonnut, Kiinan muuri ylitetty.

Olohuoneessa Simpsakan puhe alkaa kiihtyä: "Noniin. Tämmöinen hurmaava tapaus tänne nyt tulisi sitten. Tässä olisi sinulle Tilhi ihan ikioma koti ja äiti ja isä. Sisko ja velikin vielä. Että miten hienoa ja hurmaavaa, hurmaavaa ja hienoa! Tervetuloa kotiin, tästä se lähtee rullaamaan, kotikäynneillä nähdään koko konkkaronkka! Soitelkaa vaan hei ihan heti, jos jotain, soittoaikahan on kerran kuukaudessa maanantaiaamuisin puoli kahdeksasta kahtakymmentäviittä vaille kahdeksaan. Todenäköisesti olen silloin lomalla tai on ruuhkaa, olen lounaalla tai

synnyttämässä, lomautettuna tai böörnoutissa, koulutuksessa tai kuulennolla tai hoitamassa kaikkea mitä vaan muuta ihan hirveän tärkeää, mutta vastailen kyllä siis heti, jos jotain vaan mitä vaan, jos jotain vaan ikinä vaan mitä tahansa vaan tulee, haleja teille ihanille ja heissulivei!”

”Saisiko kahvia mukaan? Pitkä ajo. Väsyttää.” Pyylevä saa mukaansa pahvikupin ja prinsessakakua Tupperware-kippoon. Hän puristaa kättäni taas löysästi ja huokaisee: ”Pärjäilkää.”

Ovi pamahtaa ja hiljaisuus alkaa.

Nyt me kaikki tuijotamme tuota pientä, nurkassa seisovaa hahmoa, jolla on oranssi irokeesi. Huomaan, että Tilhinkin matkalaukulla on naama, mutta se on ilmeetön. Se ei hymyile eikä irvistä.

Purkkapallo poksauttaa, kännykkä värähtää ja korkokenkä naputtaa lattiaa.

Ja taas hiljaisuus, kunnes lopulta äiti säpsähtää:

”Noniin! Niin. Tervetuloa taloon, Tilhi. Oletpas sinä kasvanut. Ollaan viimeksi nähty sinun ristiäisissä.” Äiti kävelee huojuvin askelin Tilhin luo ja halaa tätä pikaisesti. ”Ihana nähdä. Ollaan odotettu.”

Ei reaktiota.

Isä harppoo reippaasti Tilhin eteen, ojentaa kätensä ja yskäisee: ”Juu. Noniin tuota.”

Ei reaktiota.

Katsomme Iiroon. Hän lähestyy Tilhiä varoen, pysähtyy ja ottaa purkan suustaan. ”Haluutsä purkan? Tää on vihree.”

Ei reaktiota.

”Fak.”

Sitten isän puhelin pärähtää soimaan. Hän näyttää helpotuneelta ja poistuu työhuoneeseen. ”Suominen spiiiking. Nyt tuli tärkeä puhelu, anteeksi vaan Tilhi. Kyllä te täällä pärjätte.”

Taksi tööttää pihassa, äiti nappaa matkalaukkunsa lattialta. Laukku iskee minulle silmää ja kuiskaa ivallisesti: ”Taas mennään.”

"Hei hei lapset, syökää pois se prinsessakakku. Inkeri, näytä Tilhille hänen uusi, ihana huoneensa. Tämä on äidin viimeinen työreissu, sitten äiti jää kotiin pitämään oikein hyvää huolta uudesta pikkuveljestä!" Äiti hyppää taksiin ja lähtee Itämerelle.

Iiro paiskaa huoneensa oven kiinni. Hevimusiikki alkaa pauhata, ja asepelin laukaukset sekoittuvat sähkökitaroiden räminään.

Minä ja Tilhi jäämme olohuoneeseen kahden, eikä kumpikaan meistä puhu mitään. Tarkkailen Tilhiä ja huomaan, ettei se näytä oikein miltään, ei tytöltä eikä pojalta, ei linnulta eikä ihmiseltä. Ei pikkuveljeltä. Ikään kuin sen sielu leijailisi jossain vähän etäällä, irrallaan sen laihasta ja luisesta kehosta.

Menetän ajantajun enkä tiedä, kauanko olemme siinä seisot ja kauanko aiomme vielä seisoa, äänettöminä ja toisillemme vieraina. Huomaan, että aurinko alkaa laskea ja hiipivä ilta värjää olohuoneen palavan oranssiksi. Liekit polttavat paksua ilmaa ja ajatuksiani. Tilhin varjo piirtyy eteisen seinälle suurena.

Yhtäkkiä minusta tuntuu, että varjo ei olekaan Tilhin.

Se on joku iso, joku suuri, joku hurja.

Kuulen kuinka varjo hengittää raskaasti, ja hengityksessä on selkeä rytmi. Varjo tuijottaa minua tutkien ja pitää samalla Tilhiä tiukasti syleilyssään. Valtavat siivet silittelevät pientä ja haurasta selkää.

Kaukaa kantautuu hiljaista laulua.

Avaa nämä silmät ja korvat, saat soimaan ne.

Tilhi nostaa katseensa minuun ja näkee lävitseni. Jossain särkyy lasi.

Sirpaleita.

Kertomus siipirikoista ja lintukodoista

On ilta. Inkeri Suomisen pieni vauva tuhisee untaan, ja Inkerillä on aikaa alkaa kirjoittaa. Hänen on kirjoitettava muistot eläviksi, hänen on kerrottava tarinansa sille ainoalle ihmiselle, joka voisi auttaa häntä löytämään Tilhin, hänen kadonneen pikkuveljensä.

Tilhi tuli osaksi Suomisen perheen elämää heiveröisenä ja hauraana sijoituslapsena, vähän omituisena linnunpoikana, jolla oli oranssi irokeesi ja luiset siivet. Inkeri oli vasta kaksitoistavuotias, mutta hän näki tarkasti, enemmän kuin aikuiset. Senkin, miten Tilhin silmät paloivat pelkoa.

Tilhi on hurja ja herkkä kertomus rikkiäisistä perheistä, vanhemmuudesta ja lapsuudesta. Karoliina Niskasen esikoisromaanin kertojanäänen kepeydessä, rytmissä ja jopa riehakkuudessa voi kuulla kaikuja kirjailijan musiikki- ja teatteritaustasta. Niskasen sanat osuvat maaliin tarkasti ja jättävät jälkensä.

9 789522 798060

ISBN 978-952-279-806-0

84.2

www.bazarkustannus.fi

